

Lục Tinh Tân Văn

GIÁ BÁN:
 Một năm... 6 \$ 00
 Sáu tháng... 3 50
 Ba tháng... 2 00
 Mua báo thì kể từ ngày
 mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

GIÁ BÁN:
 Một năm... 7 \$ 00
 Sáu tháng... 4 00
 Ba tháng... 2 25
 On s'abonne sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

GIÁ BÁN:
 Một năm... 7 \$ 00
 Sáu tháng... 4 00
 Ba tháng... 2 25
 On s'abonne sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

GIÁ BÁN:
 Một năm... 7 \$ 00
 Sáu tháng... 4 00
 Ba tháng... 2 25
 On s'abonne sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

MỤC-LỤC

1. - Đề nghị lợi cho Thương-nhơn.
2. - Đề xin xâm thử coi.
3. - Quan Toàn quyền Long phân bộ Đông Pháp.
4. - Saigon địa cảnh.
5. - Đi coi tập trận.
6. - Thơ tin.
7. - Tòa sư Saigon.
8. - Trú di dân dân.
9. - Hàng bạc Đông Pháp.
10. - Nhân dân.
11. - Hàng truyền.
12. - Thông báo.
13. - Quan kia theo mãi.

Đề nghị lợi cho Thương-nhơn

(Tiếp theo)

Hiện thời, ai ai cũng biết rằng: muốn thành-việc, thì thương-nhơn phải có sẵn một tuổi tri-thức thông-thạo về nghề nghiệp, vì trong việc thương-mại, hằng xảy ra nhiều điều uất trái về sự giao-thông và sự cạnh tranh kịch liệt. Lại cũng phải biết muốn định thao thông như buôn nghiệp bán, trước phải lường trãi; mà thường-thương muốn định lường trãi, phải đi cho cùng, lường lợi cho khắp con đường thương của ta rồi mới có lường trãi. Thế thì ta phải làm thế nào? Phải kiếm chức mà học đòi cho thông thạo mới có công hiệu mới dám xuất thân. Ta phải ráng làm sao cho cái máu thương mại nó triêm nhiễm vào xương thịt ta trước khi ta nhóm bước lên cái võ đài kinh-tế, ngõ hầu ngày sau sự lường-trãi bởi gốc học thức của ta mà ra giúp ta thấy công hiệu.

Ngoại trừ sự học-thức về nghề nghiệp, ta còn phải hiểu biết phép tính-t toán, công việc ngân hàng (nhà banque), thương trường địa-dư, luật thương-mại và lệ luật thương-chánh (légalisation douanière). Ta còn phải biết mấy khoa ấy ngõ hầu vận xuất hàng-hóa, như là phải biết chỗ buôn-ban thuận-mậu và phải đọc báo cho thương-dạng rõ cái cơ vận chuyển trong trường thương mại. Nó tác một đều, ta phải kiếm mà hiểu mọi việc về nghề buôn bán. Phải nhớ rằng hề kiếm mà rõ biết cho thông, thì mới có mở-mang rộng được các công-việc đồ-số thương-mại và kinh-nghề.

Ta hãy học và học hoài chẳng ngớt, nhưng mà phải học trong cái thực-hành mỗi sự.

Đó, đã sẵn trường cao-đẳng thương-mại kia; đây, lại có xưởng lập trường thương-mại bút-toán đó; ta hãy thừa dịp tốt ấy mà học và cho trẻ em đến học nữa; ta phải biết rằng: thương-nhơn nào có học-thức, thì được đứng vững vàng trong trường giới.

Có vài người thường trưng nói câu này: « Buôn bán nghĩa là cướp giựt ». Chớ nên tưởng vậy. Mấy người nói vậy là dối-nạt, không có thông thạo chuyên-gi cả. Muốn dục-lợi cho mình, thì người thương-nhơn phải ngày một cố gắng làm cho tiệm mình nổi danh xa.

Ti như người kia bán một cái nón xấu mà đánh giá theo nón tốt làm vậy vài lần thì lời lắm; song ta phải biết rằng người mua nón ấy bất-bình, vì bị đánh lừa giá-gảm; rồi lại chẳng thèm đến tiệm ấy mua nón nữa.

Còn như người kia cũng bán nón mà không hề gạt dối bạn-hàng, thì càng ngày mỗi hàng càng đông, vì họ có lòng tin cậy người ấy.

Đó là lòng ngay thật trong sự buôn bán. Và lại người thương-nhơn phải giữ chắc lời, giao ước và kinh-giờ ngày ký hẹn, không được dễ sai. Như vậy thì ai ai cũng biết rằng mình là người chính-chân bản-hồi và họ sẵn lòng mà giúp đỡ mình.

Cái danh tiếng buôn-bán (réputation commerciale) và sự tin-nghĩa trong nghề ấy (credit commercial) là hai điều có quan-hệ mật-nhiệm với nhau lắm; vì lẽ có người tin-cậy thì mình mới dám đem tiền; vậy ta phải biết rằng tin-nghĩa chiếm một vai-tượng chánh trong võ-tử thương-giới.

Thế thì ta, phải tin-nghĩa cho chính-chân, mực thước mà giữ lời giao-ước với mỗi hàng của ta; đừng xây cửa hàng của ta mới thanh, quyền lợi của ta mới thêm.

Đó là đều vẫn-tất luận về các tư-chất của thương-nhơn phải nắm giữ để cho xứng đáng với cái địa-vị của mình.

(Còn nữa)
CỰU-TUỐC.

Đề xin xâm thử coi

Nói trẻ nhỏ hề cho ăn uống no đủ thì càng ngày càng lớn khôn, vậy cây cối hề năng tưới nước vậy phân thì ắt mau đơm bông kết trái. Cuộc tân-hóa của loài người gần chẳng khác chi sự tưới trẻ với trồng cây; thực-bạn sơ dân-tộc nào cũng đều giữ-man-tử-âm, hề bức cao-minh thành-triết đem sự giáo-dục mà phổ-hóa đều rồi thì lần lần trỗi-thể mới rộng xa, tánh-tính mới thuần-mỹ.

Quốc-dân ta thuộc-trước tuy chưa đáng gọi là một dân-tộc văn-minh, nhưng mà nhờ noi theo văn-hóa của Trung-hoa nên đầu tài nghệ không được hay, chớ phong-tục cũng chẳng đời-tệ chicho làm Trong-sau-mười năm nay Pháp-quốc chiếm trị nước ta đem môn học-thức tân-kỹ mà phổ-hóa cho dân, tuy môn học-thức này chẳng giống với môn học-thức của tổ tiên ta ngày trước, song quốc-dân ta dòm thấy môn học-thức tân-kỹ của Pháp-quốc đã chẳng nghịch chi với nền phong-hóa trong nước mà tại cố chuyện khai-tri quốc-tài, là hai đều căn-yếu của loài người trong thời đại cạnh tranh hiện tại này, nên lần lần quốc-dân ta mới yếm-cửu nghinh-tán đẹp hết sách vở của Trung-hoa mà tung độc các khoa Pháp-học. Nhà-chính học về bị không thấu hiểu cái mầu nhiệm của Pháp-học, hoặc vì bởi thân phận dở dang, theo cũ lối rồi rồi theo mới không kịp, nên dễ lòng phiền muộn, ngồi trông nom xa-hội hề thấy có một mấy chi đời-phong bại-tục thì liền đổ thừa nói rằng ấy là tại bọn tân-học mà ra. Thiết-bực tân-học trong nước ta ngày nay cũng có một ít người hoặc học hỏi nhiều mà suy xét ít, hoặc muốn làm đặt biệt đứng ra mặt trí tài, hoặc học hỏi chưa rộng xa nên từng tưng lại đề cử mới chưa phân-biệt lắm nhiều đều quốc-dân trông vào không đẹp mắt, mới khiến cho nhà-chính học có cái mà vu và chưởi chạo họ tân-học của nước ta, chớ theo ý của tôi thì lẽ bại-tục đời-phong nào có phải là tại nhà tân-học mà ra đâu mà mỗi một đều vu và cho nhà tân-học đời-phong hề có bụng chưởi bại-chi cựu-học, mà tôi cũng chẳng hề có lãnh trách-nhiệm này vì nhà tân-học bao giờ, tôi là người Annam bước nhăm đường ngay lối phải mà tấn-hóa cho mau, vậy nếu tôi nói sự bại-tục đời-phong chẳng phải toàn là tại bại-tục tân-học mà ra, ấy là tôi do lòng công-chánh mà lập luận mà thôi, chớ chẳng phải tôi có ý kiếm mướn chi cho sau này đồng-bang nếu chi sự một có sau này đồng-bang cũng đủ biết sự đời-phong bại-tục chẳng phải mỗi một đều tại nhà tân-học hết thấy.

Con người đầu sanh trưởng nơi

chốn Thái-Tây hay là gốc gác ở châu Đông Á, đầu học theo Khổng giáo hay là học theo Âu thuật cuộc cư xử trong đời hề muốn làm việc chi thì suy đi nghĩ lại, xét đều lợi hại, tính sự hư-nên, chừng sự cùng nghĩ kỹ rồi, quyết định phải làm thì cố tâm bền chí mà làm tới hoai-đầu nên ấy là may, dầu hư ấy là rủi đó mà thôi, chớ nên chẳng đủ cho mình kiểu dáng, mà hư cũng chẳng đủ cho mình thất chí. Xử thế nếu người trí thì ai cũng làm như vậy, mà trong mấy năm sau đây, trộm xem quốc-dân ta, như là người ở chốn Saigon-Cholon muốn làm việc chi chẳng chịu tính tới nghĩ lại, cứ chạy tới chùa bà chúa ông mà cây bà cầu ông mạch báo Trong nhà có người làm bình chẳng chịu trừơng-y điều-trị, đề đến chùa mà xin xăm coi công bình thế nào; muốn đợ phổ đồ nhà chẳng chịu tính coi chỗ mình sẽ đến mà ở đợ sách xấu tốt thế nào, đề đi xin xâm coi có nên ở hay không; muốn khởi cuộc làm ăn cũng chẳng chịu suy lường lợi hại, cứ tới chùa xin xăm coi nên làm hay là chẳng nên làm. Nói tóm một lời, mỗi mỗi việc chi cũng đều hỏi ý Bà chúa ông Quang, thậm chí mất áo mất quần là đều nhỏ mọn trong nhà, cho đến không con kê hậu là việc kín nơi chốn phòng riêng mà cũng la liệt đến chùa mà xin Ông cầu Bà định đạt. Và ông Quang bà Chúa đầu là bực thánh thần hiển đạt, song đầu hay biết hết việc riêng của mỗi người; huống chi xin xâm rồi người bán xâm nói thế nào rồi, cũng một số xâm mà người nói lợi kẻ nói hại khác nhau, đương ấy biết đâu mà tin cho được.

Xâm bói là việc đời tế thế nào có lẽ người trí-thức ai ai cũng đều hiểu biết, tưởng chẳng cần chi phải nói cho xác-lý. Tôi chỉ xin nói rằng: đợ đi nếu mỗi việc chi đều tính cứ đề đi, xin xâm bói thì có khi nó hại sự mình làm, vậy việc nào mình muốn làm, vậy việc nào mình tin lợi dài dài không cần có đề đến bại sự, đương ấy nghĩ coi sự xin xâm nó hại là đường nào.

Sự đời tế tế tôi trên đây nói có phải là tại Pháp-học mà ra đâu, có quyền sách này đây hề muốn làm thế nào, nhưng mà đề xin xâm thử coi thì lại làm như thế này đồng-bang ta lại làm như thế ấy là tại đồng-bang ta muốn làm giàu cho mấy chú giữ chùa, muốn nuôi mấy cậu bán xâm đó mà thôi. Sự cư xử của quốc-dân ta ngày nay còn nhiều chỗ đời tế khác nữa kể chẳng xiết, mà tôi lại sự đời tế ấy chẳng phải là tại bọn

PHẢI HÚT THUỐC IMPERIALES

A. COURTINAT & Cie - SAIGON -

thì có thể nào tiếm cảm giấy dán chịu có minh bán, vì không số sách; từng thế chúng nó phải chơi rằng không có bán nếu tiếm cảm giấy chôi, thì vàng này phải về đâu?

• Hoặc có khi ai thò oán khai gian cho mình rằng trừ đó ăn trộm, thì chứng đó không bằng có mà trung còn phải bị tội hoa tu. Những người ham rẻ mà không suy xét cho cùng, thì có ngày không khỏi tai họa. Những mần ham rẻ mà bị chứng ăn lời mỗi lượng là (18\$00) mười tám đồng, rồi đến tai họa ai vô mà chịu cho?

• Đây tôi nói sơ thì đủ rồi chứng nó ăn lời (18\$00) mười tám đồng 1 lượng vàng; Thường khi 1 lượng vàng là (37 grs 20) đem cảm tiếm giá là (20\$00) rồi đem cảm giấy thì chúng nó cảm (5\$00) rồi chúng nó đem đi chước hết (5 tháng lời 2\$00) cộng là 37\$00; chúng nó đem về treo trong tủ định giá cây kiến này 1 lượng (45\$00) bốn mươi lăm đồng nghĩa là y giá với tiếm vàng mà bỏ tiếm công, thì những người mua không rõ tưởng tiếm công là rẻ được (8\$00) tám đồng, lẽ ra chúng ăn lời (18\$00) mười tám đồng mà đến việc tai họa thì mình riêng chịu, có phải là một mối hại chăng?

• Nếu như vậy thì tiếm cảm giấy cảm đó không kiến luật nước, đã xin (patente) của và bán giấy cảm đó rồi lòng quyền cảm giấy cảm đó mà ăn lời cho quá lệ, đáng kể nghèo chước không nói phải bỏ đặng chúng nó chước ra mà thù lợi cho nhiều. Đáng lẽ phải làm một cái (patente) buôn bán vàng và phải có số tòa chánh đặng biết tên người mua vàng như thợ bạc vậy, đặng khi có dấu chi, lấy số làm chứng cho người mua vàng,

khỏi đến tai họa. Chỉ như buôn bán ăn thêm như vậy, thì hại cho đồng bang ta biết là dường nào.

Vậy tôi ước trông lời công lý của tôi đây cho thấu tai qua ra ơn cho sở mặt thám đi độ các nơi coi có quả như vậy hay không? Nếu quả như vậy, xin quan ra ơn ngăn cấm thế nào cho đồng bang ta khỏi đến thiệt hại. Tôi tưởng tiêu lãnh patente mua và bán giấy cảm đó mà cảm giấy cảm đó lấy lời, bán đó, lấy lời, há chẳng phải làm nghề phép sao? Há chẳng phải phạm quyền lợi của tiếm cảm đó hay sao? Ấy là một-hóa-tử nên soi, xin quan trên hạ ơn.

NGUYỄN-VĂN-TÍNH dit ba TÍNH
Bijoulier à Mytho.

Hàng bạc Đông-Pháp

Nghe nói, chừng một tháng nữa đây, hàng bạc Đông-Pháp (Banque de l'Indochine) sẽ phát ra thứ giấy 0\$10 mới in lại. Mà có in số lại có chữ Quốc-ngữ và chữ Annam.

Hàng sẽ phát ra thứ giấy 1\$00 kiểu mới. Còn giấy cũ 1\$00 thì hàng sẽ thu lại hết.

Hiện nay Nhà-nước còn đang bán tinh cùng hàng dạng in ra thứ giấy bạc 2\$. Có lẽ hàng cũng ưng chịu. Được vậy thì rất tiện cho thiên-hạ trong quốc mua bán, vì lẽ có một cái giấy Cent hoặc giấy Ving, muốn đổi ra bạc đồng mà xài thì rất khó dễ, có khi còn phải chịu lỗ đổi mới đặng.

Muôn bán

Một số rượu khắn 120 mẫu tây, mà có 30 mẫu trong cao su có trâu bò đừ, tọa lạc tại khúc đường Phan-thiết-Djiring gần ga chừng 7 ngàn thước.

Ai muốn mua, xin hỏi bốn-quán.

L. T. T. V.

NÊN LƯU Ý

Những vé Quốc-trái Langsa năm 1916-1917-1918-1920, được thu dụng tại hãng **DESCOURS & CABAUD**, số 1 đường Quaid Belgique ở Saigon và ở Nam-Van (Pnompenh) theo giá định trong chương trình phòng Thương-mại (Bulletin de la Chambre de Commerce) mà trả tiền mua hàng hóa:

Từ-Sắc hiệu « LE GAULOIS »
Xe hơi hiệu « BERLIET »
Vỏ và ruột xe hiệu « BERGOUGNAN »
Xe rửa và đường-rầy hiệu « DECAUVILLE »
Ghế hiệu « THONET »
Dầu sơn hiệu « RIPOLIN »
Bù-lông (boulons) bơm, đồ vật dụng trong nhà, sắc, tuôn (tôtes) ván ván.

AI MÀ DUNG THUỐC HƯƠN
của ông
Lương-y DEHAUT
mà **XO**
thì chẳng cần chi phải
CỦ ẮN
và an dưỡng trong phòng.
Thuốc hươn này sẽ ứng lâm và đã mau xê lại xê rất êm thềm.

Đến tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT,
147, Rue de la Paix, Paris,
và các hiệu thuốc các tỉnh thuộc
địa các nước.

Nhà hàng
tại **Cap-Saint-Jacques**
HOTEL DE LA FLAGE
Hồi trước Madame Duguel làm chủ nay ông **Canceneri** kế nghiệp.

Tiêm rượu tôi có phòng 2, nhà bếp tinh khiết lắm và có nhà để xe hơi riêng rẽ, cho mượn tay ngày giờ nhiều ít mà định giá nhẹ nhàng. Hoặc ai muốn mượn ở lâu ngày, thì các giá riêng lý của nghị luận lại nữa. Và lại những đồ thực-phẩm về hải-vị rất nhiều, thật là phong-vị lạ lắm, xin chú-ý đến chiểu cớ.

Mỗi ngày thứ năm và chúa nhật thì có Soupe Corse và rượu Corse.
Chủ-nhơn cần khải.

Nº 142 FEUILLETON DU 9 MARS 1921

ÔN KHA THEO MÃ BA MƯƠI HAI ĐÊM HỒ-CẢNH-TIỀN tự thuật

Đêm thứ hai mươi bốn (Tiếp theo)
« Để mà ngủ cho chăng? Ôi cái tình ái nó dối dào bao nhiêu, lòng tôi lại bức rức bối bối, nằm không an chỗ chừng này, cứ lảng qua lộn lại, thờ ra thờ vào, đêm nào cũng khắc lụng canh tàn chưa an nhâm mắt. Mà hồi tôi lẳng cho phận nàng bao nhiêu, tôi lại càng thương nàng bấy nhiêu, thương cho đến nỗi có nhiều khi, ngồi ăn, vợ chồng đang vui chén tạc chén thù, cười cười, nói nói, tôi sợ như việc của nàng mà đờng-đưng; tức vui hóa buồn, tôi bưng ly-rượu đưa lên sửa chừng rồi cầm đó, ngồi mà trơ mắt nhìn nàng, đôi trông chán chửa. Chẳng phải tôi ngồi ngo-ngần sững sờ vậy thôi mỗi khi như vậy tôi lại thường thắm hỏi lấy tôi: « Cái cuộc vậy này, còn bao nhiêu ngày nữa? Uống thay! Tiếc thay! Biệt hao giờ đảo-tới rời đèn tay phàm hồng via nhành qui! »

Đã vậy thì chớ, con Khâu-thị nó lại ăn ở bất nhân; nó thấy tôi phiền muộn tư lương, ăn không ngon, nằm không ngủ, nó chẳng tìm việc cho thâu đáo mà bỏ qua giùm cho tôi, nó cứ, năm ngày

nó nhắc một lần, ba ngày nó nhắc một lần, mà mỗi lần nó nhắc tôi, tôi đau thấu ruột gan, làm như lời bôi của nó là muối, tiếng nói của nó là kim, để mà xoát lòng tôi thắm dạ tôi, ôi, nỗi đau đớn kể làm sao xiết.

Càng ngày, thà thế tôi càng gầy càng mòn, còn đau nhức xương; những thân hàng cớ-hửu của tôi, ai trông thấy mặt tôi cũng đều lật lắn chất lưỡi. Tôi phát đau; đau bình thường ra bệnh gì mà uống thuốc hoài không mạnh. Lâu ngày rồi tôi, lại lẳng trí; lẳng trí ấy cũng là lẳng tại, nên có nhiều khi người nói hỏi chi đến tôi, mà tôi chẳng nghe, hoặc nghe mà không hiểu; bộ ngo-ngờ ngo-ngờ, rồi tôi lại lững-đứng lờ-đờ. Cho đến một chiều cũng thường nói với tôi, thì tôi mới thấy hư lắm! Mà để biết tình sao bấy giờ, Mang lấy bình chi còn trong có nước phước chủ mà thấy, thuốc thang chẳng đặng, chỉ như cái bệnh sâu tư, mới hay phiền riêng này đây, ôi, đau đớn độc thần cũng nan giải. Tưởng rằng ngày thắc xuống rồi rồi cũng không người đặng.

Nói vừa tới đây, xảy nghe có tiếng xe bò cót-kết bên tai, ngó lại coi, mới hay gần sáng rồi, xe miệt Bà-diêm Hồ-môn chở hàng tới chợ. Móc đồng-hở ra coi, gần bốn giờ; Hồ-cảnh-Tiền vội vã cầm tay tôi, đem nhau về nghỉ.

Đêm thứ hai mươi lăm

Khi tôi Khách-Sạng, phân tay nhau rồi, tôi lên xe về, bụng tôi thắm (tinh chàng cho tôi hen; chỉ ý tôi đặng lòng tôi, tôi lại tìm Hồ-cảnh-Tiền mà nghe tiếp. Chẳng đề, đợi trong ngày ấy, có tin bạn bạn đến cho hay, chuyện xe chiểu lên tôi. Lẽ có nhiên tôi phải ra ga tiếp rước, thì phận tôi đặng, tôi tình không thể nào hội đàm cùng Hồ-cảnh-Tiền cho đặng. Chi bằng thừa lấy dịp tôi này, mời người dùng cơm chơi theo vậy đũa. Như định vậy rồi, tôi viết thiệp sai kẻ tới Lục-Tinh-Khách-Lầu mời Hồ-cảnh-Tiền; Hồ-cảnh-Tiền liền ghé chôi từ rặng trong mình cửa, nên còn cứ rượu. Tiếp thơ trả lời cảm ơn tôi và tỏ bày xin kiêu, tôi không nghe, chính mình tôi đến mời người, cực chẳng đã người phải cam lam khách.

Đúng bữa xong, trở chuyện cùng nhau tôi khuya; Hồ-cảnh-Tiền cũng tôi mới đưa người bạn kia ra ra tại nhà hàng Mottet, rồi cũng xuống Lục-Tinh-Khách-Lầu nói chuyện chơi với sáng. Hồ-cảnh-Tiền không muốn tiếp thuật sự tình, nên nói: « Đêm nay có không mấy giờ, xin dẹp việc cũ-lại đêm sau, bây giờ để bàn luận chuyện khác cho đời rồi nghỉ. » Tôi không chừa, cũng vì nóng nghe cho rõ thấu ngọn nguồn kéo lòng uất-ức; tôi xin Hồ-cảnh-Tiền tiếp thuật sự tình cho tôi

nghe thôi,
Hồ-cảnh-Tiền đang ngồi thay giày, nghe tôi nói vậy làm thình; thay giày, xin tôi tới, bước lại giường nằm nghỉ. Hồ-cảnh-Tiền nằm ngó qua, tôi ngồi ghé bên này ngó lại, hai mặt nhìn nhau; tôi thì đợi nghe, Hồ-cảnh-Tiền thì không nói. Hai đàng đều nín thình. Canh khuya, đèn leo lét, trong ngoài đều lạng lẽ như tờ; sắc bóng đèn ló nó đối ngay mặt người, tôi thấy mà phát sợ. Thật mình mấy xếp vợ, chẳng khác nào kẻ bệnh liệt giường mới chết. Trống vỗ, mà thôn-rào là mặt đầu, tóc râu bạc hoa râm, mà vẫn như lau lá. Cờ năm năm chôn chôn, tôi thấy ra, bộ sưu thắm hời hợt, tôi thấy phát, người tôi thấy như người chết.

« Tôi thấy như thế đó cái tình ái nó làm cho tôi bức rức bối bối, nỗi lòng muốn chết, từ chẳng khác cái tội tôi ngày nay đây, nó làm cho tôi đau đến xôn xang, tức mình không muốn sống. Tôi chẳng muốn thấy con Khâu-thị trước mắt tôi nữa, mà tôi cũng chẳng muốn gặp mặt chàng Mươi-Hư; tôi ghét vợ chồng nó cũng như kẻ phản vợ ra chồng, tôi chỉ oán hai đứa nó đem cái tình ái mà giết người của họ, mà tôi cũng sợ hai đứa nó như miệng hàm ngọc rạn.

Sau sẽ tiếp theo. L. H. MƯƠI.

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
 71. Bd Tông-đốc-Phuong

BÁN SỈ   **BÁN LẺ**

Vải lụa.
 HỘ HỘP—Rượu chác,—Rượu ngon—Sữa NESTLÉ—Champagne DELBECK—Cognac RENAULT—Cognac CROIZET (củ 120 năm).

Đồ tân chế bên Paris
 Dầu thơm Coty—Dũ, Nón, Giày—Chemises—Bóp da—Dao bàn—Đồ hút—Đồ chụp phòng khách—Hàng tới cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hóa làm theo phương Tây và các xứ là theo ý chủ vị đặt.
 Giày thép đế tấc; Paulhieu-Cholon Giày thép nói: 667.
 Le Directeur: Paul HIẾU
 Officier d'Artilleurie Coloniale démissionné
 Croix de Guerre

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ
 Là một thứ giải khát ngọt thượng hạng
 Của một danh hãng rượu nổi tiếng ở nước ngoài

Hội đua ngựa Saigon
 Ngày chừa nhật 6 mars 1921.

Excelsior	Cuộc đua thứ nhất	độc đắc	1 \$ 20.
Bombayon	—	đánh vợt	1 20.
Longdinh	Cuộc đua thứ nhì	độc đắc	1 20.
Aviatrice	—	đánh vợt	1 10.
Vangdanb	Cuộc đua thứ ba	độc đắc	7 50.
Victorieux	Độ thứ tư	độc đắc	11 40.
Derby	—	đánh vợt	2 10.
Damtien	Độ thứ năm	độc đắc	1 50.
Natra	—	đánh vợt	4 20.
			1 70.

Tính cả thấy tiền cả được 7.700 \$00. Số hơn mấy triệu.

Thẻ - thảo

Cuộc đấu cầu
 Hội « Stade militaire » thắng hội « Union sportive maritime » được 5 goals. Tuy có đưa ngựa mặc đấu, mà thiên hạ coi đá « banh » cũng đông.
 Hội « Stade » tài hơn hội U. S. M. hội phân. Hiệp đấu, phe « Stade » thắng được ba goals. Quả hiệp sau, phe U. S. M. rãng hết sức mà chống ngăn, trở hết tài mà gở thua. Song làm không lại « Stade » và thua thêm 2 goals nữa.
 Hội « Stella » đã thua với hội « Giadinb »
 Cuộc đấu cầu này chẳng mấy chi hay. Hội Giadinb trở nghề đỡ hơn mọi khi. Ban đầu phe Stella thắng được một goal. Phe Giadinb tỉnh ngộ lại gần hết giờ mới gở thua được.
 Hội « Lính-tập » « Tirailleurs Annamites » thắng hội « Donai » hai goals.
 Hội « Lính-tập » đá rất giỏi và ngay thật. Phe Donai có vài người chơi mạnh bạo và đi-tiền lắm, song chúng cự không nổi, để cho phe « Lính-tập » thắng được 2 goals.
 Kỳ chừa nhật sau, hội « Lính-tập » sẽ tranh đấu với hội « Etoile bleue ».

NHÀN ĐÀM
 (Contes amusants)

THĂNG MƯỜI KHỐC

Có ba trò kia, một trò tên Sùng, một trò tên Cư và một trò nữa tên Các; ngày thứ năm nọ nghị học, ba anh em mới lấy tờ nhật trình L. T. T. V. số 882 của cha, xúm nhau lại mà đọc.

Đọc khoản này rồi đọc qua chương khác. Khi đọc tới Nhân-Đàm tựa đề « Cha chả giống chữ T quạ », ba anh em coi bộ khoái ý, đọc đi đọc lại rồi ngó nhau mà cười.

— Trò Cáo vâng nói rằng, đọc bài này tôi nhớ lại, hột xoài-voi khó lượm làm cối xay chơi, trái trâm mình dùng mà đánh nhà, hai món ấy giống chữ O quá!

— Trò Cư cười và đáp rằng: Mấy nói vậy tao mới nhớ trứng gà mà mới sớm mai đưa ba mình ăn la-ô-ô-ô, cũng giống chữ O vậy. Hôm qua đây bác Tư mình làm rớt cái kính còn mất xuống dưới đất văng một miếng kính ra, miếng kính ấy cũng là giống chữ O vậy.

— Trò Sùng lớn hơn hết, coi bộ khi là anh của trò Cáo và trò Cư, làm hơi mặt anh cả mà nói rằng: Bậy rợn, nói như vậy, bậy gì tao kể 15, 20 cái giống chữ O cũng được nữa. — Mà sao ngộ bằng khi thăng Mười nó ngủ với Má rồi nó thức dậy nó khóc, nó há miệng tăng hoạt ra, bậy ngó miệng nó mà coi, không giống chữ O sao?

Chứng, trò Cáo và trò Cư đều là lớn lên rằng: A phải, giống chữ O quá, anh Sùng nói trúng da.
 Đó rồi, ba anh em cười rề.

QUỐC-TRẦN

Phải làm làm sao mà giữ da cho tốt

Thường da hay chừa bụi lộn với mồ hôi, thì phải bị lỗ lỗ. Nó làm cho mặt 3 lòng, không còn thông được, thì mình phải dùng cho nó thoáng mát được. Không ai chịu để như vậy bao giờ, làm cho da trở nên xấu quá, ai cũng không chịu đâu. Nhờ một và bột của Cadum hiện nó sẽ vào trong sâu mà rửa sạch hết bụi, làm cho da trở nên sạch sẽ, tươi tắn.
 Có bán trong tiệm giá có 2f.50.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC
 (Nouvelles du-Pays)

GIÁ BẠC VÀ GIẤY LÓA
 Giá bạc kho nhà-nước 5 f. 00
 Giấy lóa, 100 kil. chỉ 10 f. 00
 Giấy lóa (báo trẻ lại) 3 f. 15 tới 3 f. 00

NAM-KY
 (Cochinchine)

Tor hồng hết xe.

Khách Quảng-Đông Triệu-M... làm mách tin tiệm Saub-hòa-Long, ở đường Lefebvre số 79, có rãng tình nhân y là rãng A-Dương 35 tuổi, bở y mà đi mắt có lờ theo hết một trăm rưỡi bạc.

Đánh lộn

Tôi bừa 3 tác 7 giờ rưỡi có người đến báo tại bốt quận thứ nhất rằng sẽ có một đám đánh lộn rất dữ tận lối đường Georges Guynemer và đường de la Somme, một phe thì là « tuội Tu-Lung » ở An-gi-rá, phe kia là « tuội sáu chục căn » phần nhiều là lính mạch

lô. Tức thì ông có thông tin cho trại thủy-bình hay rồi bôn thân ngài đặc lĩnh đến nơi. Qua 8 giờ 15 phút, một cái xe hơi số 1627 chở 7 táng người mạch lô Annam và một người mặc áo civil, chạy đến góc đường Pellerin và de la Somme-đầu đó. Lính lại thì mấy người mạch lô áp đánh, kẻ thoi người đâm rơi chạy, song lính bất động ba người là Võ-văn-Thai số 5680, Phạm-văn-Viên, số 5725 và Ng-trọng-Ngọc số 5052. Xét trong xe hơi thì có một con dao mới mài còn sáng chói, lại lượm được dưới đất một con dao nữa của bọn chạy quân lại. Xét trong mạch lô Thai thì cũng lấy được một con dao nữa. Một người bị nạn bị đánh bầm mình một người nữa bị đập nhằm bên chân lều.

Không có lính đến ngăn ngừa ắt hẳn tình lộn này có một đôi người bỏ mà chạy chằng không.

Xe hơi

Chiều bừa 4 hay 5 giờ rưỡi, Ng-văn-Ng... 20 tuổi kéo một cái xe tay đi tới ngã tư đường Charner và Lê-Mỹ-đé-Vilers bị một cái xe hơi đụng nhằm nó té lên đầu. Trên xe có một người tay đưa cho Ng... một đồng bạc rồi đi luôn. Ng... lại nhà thuốc thì bở gọi về.

Xe lửa cấn

Tôi bừa 4 Mars, lối 7 giờ rưỡi, xe lửa Govap chạy ra gần tới ngã tư đường Georges Guynemer, (Chợ-củ), công đã ngã rồi mà thấy Hà-minh-D... ở đường Georges Guynemer số 28, gấp vượt chỉ không rõ, đi đại qua, xe tới đụng nhằm, nhờ có bản từ hít vào ra, khỏi cán mà cũng bị vít nhiều chỗ. Nay thấy ấy còn nằm nhà thương.

CHOLON.

Trần đầu cho khời
 Chệc Huỳnh-Ph... kêu Nghĩa-Ph... 34 tuổi, bang Triều-Châu số giấy 114027, bị Tòa trên Saigon ngày 19 Septembre 1918 phạt hôn tháng tù vì tội đoạt của người ta, trốn tù ấy đến nay trốn không, nay mới lộ đầu ra bị lính thộp cho vô ở khám.

An eróp

Đêm 3 rạng mặt 4 Mars một đàng ăn cướp lộn tên chệ: vào nhà xam Lam-Dai, 38 tuổi, ở đường hẻm des Moussets, bắt tài gia lánh lấy một đôi vàng 131 \$ 80 và một số bạc 150 \$ 00.

HƯƠNG TRUYỀN
 (Echo)

Sạn có thể làm đường phèn được

Có anh chàng nọ tên đồng một cái khăn gò ở phố gia gần cửa Thương-từ. Cách vài hôm khăn trong túi anh chàng đến lấy.

Khi đến anh chàng có xách một cái túi, ngoài có toa nhân để cần thận, trong túi một gói đường phèn rất nhỏ, với vài ba gói quả cáp gì, sắp đem gởi cho ai đó xa.

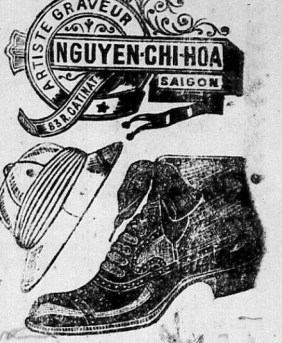
Anh chàng lấy khăn trong túi ra đem nghĩa khen khéo. Rồi anh chàng mới đem mấy gói đường này qua nhà thầy tiếp để gởi làm quà cho họ, mà chừa kẹp lấy tiền. Để cho tôi gởi mấy gói đường đó, vô trong ni lấy mấy đồng bạc rồi ra tiến khăn luôn thế.

Chú hàng thực gia cũng để cho mà đi. Ai hay l khăn đã đóng vào đầu vừa vắn rồi, lại trúng được kẻ. Nhót một hơi biệt tâm mà tặc!

Nhà bán khăn đợi mãi đến chiều chẳng thấy, mới nghĩ là bị lừa, liền mới

BOURNOISERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE
 « RAVOIR SUR MEYNAUX ET GABRIEL »

NGUYỄN-CHI-HOÀ
 SAIGON — 23, Rue Catinat, 23 — SAIGON

Tiền tài có 30 thay đổi Đắc-hồ... nhiều kiểu như này, lạp KHAM, BỐ-TRĂNG và VANG (KHAM), ĐỒNG THIỆT CHẾ, HANG DA-TAU, ĐỒ, có đủ thứ màu DA.
 Tôi cũng có thợ khác CON ĐỀM ĐỒNG VÀ CHẠM-MO-BIA ĐÀ CÀNG, THẠCH, đủ kiểu. ĐỒ có nhiều từ 1 LỤC-CHAU mua si NÓN VÀ GIẤY của tôi, đều được vớ ý hết và khen ngợi NÓN VÀ GIẤY thật tốt mà giá lại rẻ, và làm thật mau. Xin quý vị chiếu có cho việc buôn bán của đồng bang ta được thành lợi trong lần này.
 Có sách mẫu (Catalog) gởi đi tặng quý khách.
BÁN SỈ CÓ GIÁ RẺ HƠN
 Nervex - chi - Hòa khai báo.
 23 Rue Catinat. - Saigon.

Lời rao cho chú ông trong tia CHỦ BIÊN, và BÁN LÚA GẠO CÙNG ĐỪA KHỎ VẤN...

Hãng Emile PEYSSON ở nơi hồng rap hát Tây, gần nhà hàng Continental tại Saigon, cho chú ông chú vợ, chủ ruộng Lục-châu-tặng hay ruộng hằng ấy có trở bán một thửa ruộng hết thảy những loài Chuột rất nên mẫu nhữm. (Chuột đồng, Chuột lác, Chuột cống, con sóc v.v... v.v...) Nối trong cõi Đông-phương duy có hãng này trừ bán thuốc ấy mà thôi. Thứ thuốc này làm tại LABORATOIRES BATERIOLOGIQUES « LE RATINOL ET VIRUS DE CHRISTMAS » Số nhà 17 đường Choiseul, Paris.

Kháph có Hoàng-châu đến biết rằng thửa ruộng trừ chuột « RATINOL » là một thứ thuốc MÀU NHỮM, mà lại chẳng làm hại đến người và các thứ vật khác. Chú ông chú vợ... v.v...

Trên ruộng này chuột rất nhiều thì dùng thuốc « RATINOL » có ích hơn là để nó phá hoại mẫu ruộng có tới 80 đồng, như thế này vừa chừa lúa gạo nhiều hơn nữa.

Chú ông trong Lục-châu muốn dùng thuốc « Ratinol » tại hãng Emile PEYSSON sẽ gởi và chỉ cách thức thế nào.

Chỉ một mình Hãng Emile PEYSSON ở Saigon và các chi nhánh tại Nam-kỳ lẫn thứ nhất ngàn không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình Hãng Emile PEYSSON ở Saigon và các chi nhánh tại Nam-kỳ lẫn thứ nhất ngàn không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình Hãng Emile PEYSSON ở Saigon và các chi nhánh tại Nam-kỳ lẫn thứ nhất ngàn không có thứ rượu nào bằng.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này đẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông **L. SOLIRÈNE**, nhứt hạng bác-chê sư, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy ghé thăm cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **Chấn ĐỨC-TÁNH LỰC-RIEN** đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gửi cho không.

Mấy gọi ra xem thì chẳng thấy mấy đường phen nào cả, chỉ tinh cả những sạn đập nát hên to hên nhỏ lục lục mà thôi.

Thôi! chỉ nữa! 1 đầu rằng thiết là là đường phen đi nữa, cũng chưa đề giá tiền cả liền, hươg chi là sạn!

Một cách ăn cấp!

Gần chợ Bến Ngự. Có hai thàng trẻ con sấm đầu nhau mà đánh rất kịch liệt. Một thàng thua phải bỏ chạy, thàng kia đuổi theo rất dữ. Thàng thua hoãn hốt bỏ chỗ nào cũng chui vào trốn chạy sầm vào giữa một đám có ba người đàn bà đang đem tiền mà trả cho nhau, thàng nhổ đến sát nháy bên này ngã bên kia làm cho tiền đang đem phải rơi xuống cá. Cả hai thàng đâm lên tiền mà chạy.

Có một đéu lại: là khi nó chưa nhảy vào chỗ đem tiền thì hai chun vẫn chạy nhón gót lên, mà khi đâm lên tiền lại để đám cá hai gót xống. Sau mới biết rằng dưới gót chưa chùng nó có bôi nhiều mỡ mìt, giả đó đánh nhau để đem tiền tiến cho tiền dính vào. Vì khi nó chạy xa một khoảng thì đéu cái xuống gót mà lật lộn. Nhưng có được bao nhiêu đéu: mỗi đéu chỉ 3, 4 đồng tiền mà thôi

LỜI RAO

Cho mấy ông thợ chụp hình, dù thiện đức đều ham chơi

Tại hãng PHOTO STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có tính theo giá hên Tây, như hiệu Kodak Richard - Gaumont - Demaria - onobloc v. v. Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình và về nghề vẽ nữa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được. Có khuôn để lạng hình chạm khéo lăm, thứ nào cũng có nhiều bộ hình khác, chạm tốt lắm. Có chụp hình cho giấy thuốc thân nữa. Có bán kiến, giấy, đủ thứ thuốc sang hình. Giấy Bromure 1/2 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 13 x 18 thì 5; 25 còn hộp 500 tờ thì 22 \$ 00. Có kiến để làm hình máy xử nóng nước.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

Rượu Quina Skos

Là một thứ rượu, để công võ lương. Mm, đã có mặt thêm mà lại bổ người hoi. Chẳng bất chước ai mà chỉ nên uống nó thì, công không rượu nào bị nó được. **Đoàn táng Hachisecoms. Demarcel, d'Indochina Saigon.**

LỜI RAO

Kính trình quý khách đấng hay. Nguyên từ năm 1912 đến nay tôi đã chế bày các kiểu bóng đèn, đèn khêu léo bằng Cement và Thạch cao dùng để gắn nhà, và gắn ở ngoài.

Là: Đèn cột, đèn trụ, đèn treo, đèn, bóng đèn, bóng gắn plafonds và các kiểu lang cang cũng nhiều kiểu lạ mới đã khéo mà lại bán rẻ hơn xưa.

Những kiểu này tôi đã nạp tại phòng Luc-sir Tòa Saviôn cầu chứng theo phép (marque déposée) và Tòa đã phân xử cho tôi được làm chủ một mình.

Hễ ai làm theo kiểu ấy mà bán thì tôi sẽ xin Tòa buộc tội.

Vậy xin quý khách tưởng đến lời này để mua, phải để thuốc tắc cho đúng, thì tôi sẽ sẵn lòng nghinh tiếp và làm cho vừa ý quý khách.

Nay cần cao NGUYỄN - THANH - CHIẾT *Woblear et Ornementiste* N. 26 Rue Duranton Chợ-dầu SAIGON

Ở Bộ-hành

TÂY-NINH - TRĂNG-BÀNG

Như mấy ông máy bà muốn mới thì lên đường, mà đi toàn hảo và sự đã yên tâm mà lại mau mắn thì nên dùng Cement hiệu Tonle, là một thứ xe sẽ làm cho mấy ông máy bà động an và yên và đi đến nơi về đến chốn chẳng hề sai chày.

Giá đi từ Saigon tới Tây-ninh 1 \$ 40 Còn Saigon tới Trảng-bàng 0 \$ 50 Từ Trảng-bàng tới Tây-ninh

Như tới chỗ đã định trạm, hai bác để xe thì có một ngàn thuốc phụ thêm 0 \$ 50 mà thôi. Xin các ông các bà chiều cõ.

Khi nào có việc chỉ hi muốn dài dằng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu: **Tisane Marquis de Bergey** Thứ này thì làm sao mà cho phải tình vui vẻ động. Rượu này có một mình hãng Benis frères trụ má thót.

BUREAU CO-NHAC PELLISSON
HAI HIỆU PHÁP
(Thủ-thợ sáng - nhà cũ ron - (3 couronnes)
Thủ-thợ thiết tốt cũ mười năm

→ SÂM-BÀNH → KUYE CHAC ĐỒ
PRIOR S. Marval
ĐẶT NƠI ĐÓNG MẶT THAI HÈO

RUYO RÔM TRÁV, VERNET
Đặt tại xứ MÀC-TI-NIC (Martiague)
SÂM-BÀNH (Charapaque)

Lion Chardon
ĐÈ NHẤT HIỆU

HÀNG NGÀNH và NGƯỜI THAY MẶT trong cả hpan cầu
HÃY HỒI SÁCH có họa hình Hãng chính và hãng ngành sự che không

HÀNG BÀN Giá rẻ hơn hết TRONG MIỀN CỰC ĐÔNG

HÀNG ĐÉSCOURS & CABAUD ở Nam-vn (PNOMPENH)
ĐƯỜNG PROTECTORAT VÀ ĐƯỜNG DE VERNEVILLE

Produits Métallurgiques
VỐN 40 TRIỆU QUAN
BÁN SỈ - BÁN LẺ

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiết tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-pháp, hay là viết thư cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hãng này thay mặt cho:

- Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin;
- Hãng xe hiệu Decauville: Xe rùa, đường ray, các món phụ tùng thay đổi theo xe rùa và đường ray;
- Hãng xe hơi hiệu "Berliet": Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions).
- Hãng Ripolin: Dầu sơn Ripolin;
- Hãng thuốc súng "Horté", ngòi và thuốc súng;
- Hãng F. Harbaud Saint-Yorre: Nước suối và thuốc ngâm hiệu Larbaud Saint-Yorre;
- Hãng Desormeau: Vó và ruột xe hơi hiệu "Bergognan";
- Từ các "Le Goussier" cây khèn khèn được sơn phủ chống cháy; - Khựa có vẻ tốt hơn khựa có sơn;
- Hãng xương tán ở Tonkin: Phấn đá, thuốc và đồ dùng tiả.

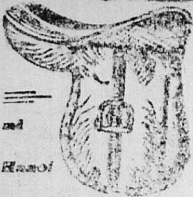
Đồ thứ:

- Đồ dùng về việc trồng tỉa: Cây trồng, cây sai, đất cấp, cuốc, và rựa, đồ vật dụng cho máy xay trồng lúa.
- Đồ dùng cho những người làm việc làm: Đồ khí dụng cắt nhà, sắt để dùng (tác sạng), dĩa sắt đẹp, trống, vóan, sắt làm nồi hơi (chaudière), nồi hơi mặt đèn và xi kềm, kềm lợp nhà, bơm để đem nước về ruộng, bơm nhà cửa, ván ván, ống gang hiệu Turquet, ống xi kềm, ống chi để dùng đặt đường nước, ống thép dùng theo nồi hơi (chaudière ống đồng và thép);
- Vật dụng làm nhà: Song hồng cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon (boulons), giấy kềm, mảnh mảnh đui, mảnh mảnh;
- Vật dụng trong nhà: Đồ đồng, đồ sắt, đồ sứ, xi chỉ, bằng mi-nhóm (alluminium), đèn, bàn đèn, đồ dùng nấu sấp đánh tủ, sấp ong;
- Bảng, ghế hiệu Thonet thiết;
- Những vật dụng như bàn chân vàng, thuốc súng, dầu sơn, dầu trong, produits chimiques giấy gai, giấy cables, lưới may buồm, bồ làm sáo, bồ làm mui xe kéo, xe hơi và nước hoi tưới nhà.

BANG ANNAM KHANH HOI 2 BAN SI

PHAN-HAM

The làm gia-nga Song-mai và Đức-mã
Khoa-chang, Khoa-đo
Hanoi - 5, Rue Jais Ferry, 5 - Hanoi

Chúng tôi kính trình chư Quý khách biết rằng : Bồn-Hiệu làm các thứ Yên-ngựa, đá Sơn-mã, Đò-mã, Rương Va-li và các thứ đồ dùng đi đường làm bằng da bên Tây da Hongkong thật tốt. Làm rất kỹ lưỡng giá bán phải chăng. Các Quý khách có lòng chiếu cố muốn dùng thứ gì, hay kiểu mẫu nào xin gởi thocho Bồn-Hiệu, Bồn-Hiệu xin tận kỳ tâm-lực làm được như ý của Quý khách sẽ dụng. Nếu mua buôn nhiều thì Bồn-Hiệu sẽ tính giá riêng.

một mình hãng
Denis-freres
đại-ly cả Đông
pháp thứ hộp
quẹt này.

Hộp quẹt này khắp nơi đang phép bán là một xu nhỏ một hộp mà thôi

MỘT TẮT QUANG-ÂM MỘT ĐIỂM VÀNG

Người văn minh chừng nào thì ngày giờ càng quý báu chừng nấy, cho nên câu tục ngữ Langsa rằng : « Le temps, c'est de l'argent » (Một tắt quang âm một điểm vàng). Bởi thế mà nước văn minh nào bây giờ đều lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đập v.v. được để thâu bớt đường giã và ngày giờ không trở nãi. Đường ấy thì đủ rõ cái ngày giờ của người văn minh quý báu là đường nào. Bởi vậy cho nên người làm việc lớn, sao ra ngoài thì dùng tàu, xe lửa, xe hơi, còn người làm việc trong kinh thành, quán, huyện, thì thường hay dùng xe máy đập của hãng CAFFORT ở Saigon rue Catinatmona hải 98, thật là một hiệu xe đã chắc chắn mà lại tốt đẹp vô cùng, không có hiệu xe nào bì kịp.
Hãng CAFFORT có bán hai hiệu xe máy đập hiệu **ALCYON** và **HERCULE**. Hai hiệu này đều rộng hiệu Langsa, đồ chắc mà lại lâu hư và giá lại rẻ ; như hiệu **HERCULE** thì từ 600, sắp lên đến như muốn mua tốt hạng nhất có đồ phụ tùng, xin mời đến tại hãng mà thương nghị

Vin Tonique et Bi-nutritif

du Directeur RIP
VỀ SANH TƯỚNG CỦA LƯƠNG Y RIP CHẾ

Thứ thuốc rượu này là một vị đại bổ gân cốt cũng là tráng kiện tinh thần bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống được cả. Những kẻ tuổi cao khi lực suy giảm, vội thầy ngày xuân đã thừa mèn bề uống rượu này, thì sẽ dạng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tắn, coi trẻ lại mạnh hơn xưa.
Còn con nít liệt thuốc đơn bá mất máu, có huyết bạch, có chữa, những kẻ hao tổn tinh thần, bề uống rượu này với thì mạnh mẽ âm liệt, dĩ thời độ sức, tinh thần tráng kiện.
Giá mỗi ve là ba đồng bạc.
Có trụ tại Việt Nam ở đường Marins số 191 Cholon
Dépot Pharmacie Franco-chinoise 190 rue des Meurtriers Cholon.

ADDRESS TELEGR :
HONG-BENG
SAIGON
Le Directeur-Gérant :
LIM-HONG-BENG

BOITE POSTALE
N° 60
Le Sous-Directeur :
YUENG KAI FOE

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ GIÁ NƠI HƠN NƠI KHÁC.

Đôi heo-múi (Jambon Australie) hiệu *Casamba Ham* mà thịt thơm và ngon hơn thứ khác.
Bơ (Beurre Australie) hiệu *Pariter* hoặc ăn bánh mì hoặc nấu đồ ăn đều được cả.
Rượu mạnh có hiệu *Ch. Jabit & Co Cognac* có thứ 18 năm và thứ 35 năm. Rượu chất trắng và rượu chất đỏ (Médor, bôn Berdeaux) tốt quá.
Rượu chất đỏ thứ cũ, năm 1906 và năm 1912 hiệu *Chambartin*.
La-ve-den (Bière noire) hiệu *The Dog's Head* uống bổ sức rất tốt.
Nước uống hiệu *Jeun* có thứ ngọt và thứ lạt (Soda) uống vào đều thơm.
Thuốc điều hiệu *The Dreamer* mỗi gói 20 điếu hút không khô cổ và mất thơm tho.
Cigares Manila: *Reina Victoria, Londres, Americain* và *Epicure*.
Đồ hộp trái cây và đồ mứt (Confitures) của Huế-kỳ đủ các hiệu.
Dây đàn dùng cho các nhà máy xay lúa và dầu sơn trắng hiệu *Hobart*.
Những đồ kể trên đây thì có một mình hãng này làm đại-ly một cách chuyên mà thôi.
Hãy đến viếng hãng này hoặc là viết thư hỏi thăm giá.

LIEN-THANH

Tư Bồn cũ: 982003
Đông-Pháp sản vật cổ phần hữu hạn Công-ty

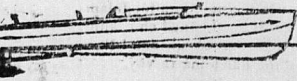
Tiệm nhánh		Đaily	
Phan-thiết	Bacliou	Luang Prabang	
Maha	Baixa	Vientiane	
Phanri	Bentre		
Paifo	Sadec Caolanh		
	Tanan		
	Travinh		
Kho trữ			
KHANH HOI			

NƯỚC MẮM RẤT NGON VÀ BỔ DƯỠNG
Làm bằng cơ tươi và muối biển, có giáo nghiệm tại KHANH-HOI II
Đủ các thứ hàng và đồ chế tạo Bắc-kỳ và Trung-kỳ
Thổ-hóa Lão và Cao man
Giá thật rẻ
Hàng thật tốt
Gửi Contre Remboursement đi Lạc-Vinh.
Xin viết thư cho MỐI-CÁI ở Cholon Quai Testard số 1, 2, 3.
Gửi Giấy thép : **LIENHANH CHOLON.**
Giấy thép nôi : 726.

CANOT HƠI

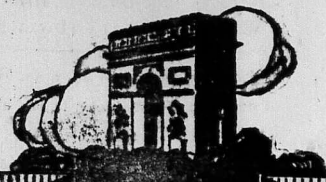
Đã chuyên mau làm Ông **Charles BARDON**
đề bán du diên địa
MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÉU LA AUTO-CLASSEUR SỐ 638

Chắc chắn
đóng kỹ càng
giang đẹp;
giá 1.500 \$
sắp lona
Khởi hoạt
tự-lương sạch sẽ
Giá rẻ

VÌ BÌNH THÒ

Phải uống thuốc

PULMOSERUM

BAILLY

Tại phổi mà HO, rồi sanh NỒNG LẠNH, RẤT HONG, NẶNG NGỤC, vì những người có tuổi thì lại HỌ NHIỀU, còn nhỏ thì lại sanh ra có BẠN này BAN kia.

Thuốc PULMOSERUM của ông Bailly, là một thứ thuốc hết sức hay, để mà trị những chứng như vậy.

Bổ có dùng trong các Nhà thương, và mấy Sở-thuốc Langsa cũng đồng khen ngợi. Có hơn ba muôn ông thầy ngoại-quốc cũng dùng nó.

Cách dùng : Một muỗng súp, sớm mai, buổi chiều.

Phải coi cho kỹ cái tên : PULMOSERUM BAILLY, 15 Rue de Rome à Paris, kéo làm. Có bán trong các Tiệm-thuốc Langsa.

Nam-việt Khách-lầu

HOTEL D'ANNAM

N° 80 B^e Charner et Carabelli Saigon
HUYỀN-ĐỨC-KÝ CHỦ TIỆM

Kính cúng quý khách rõ : kể từ 1-5-1921 đến hết mỗi dịp một tiệm ngủ bằng là Hotel d'Annam (Nam-việt Khách-lầu), cũng có dọn phòng ở dưới đất, rất tiện tiện cho quý khách.

QUANG-ĐÔNG

Thiên-hòa-Đường

ĐẠI DƯỢC-PH-NG

Những thuốc thần hiệu có danh

SÔNG LẬU NHỜ RƯỢU

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước Huế-kỳ có một vị điền chủ đã ngoài 95 mà hỡi còn sức lực mạnh mẽ như người 40 tuổi, đi đứng chơi nhò, ăn nói sôi sảng, cả ngày ở ngoài trời ngoài đồng cày tới-tự làm công chuyên.

Ông này nó có một người đi thăm ông, hỏi ông cho biết tới đâu ông này đã biết uống rượu mà sức lực không phai kém vậy?

Ông này đáp lại rằng : Có chỉ là đó mà thôi, có đời (tức trước khi ăn cơm) uống một ly rượu Quina Gentiane hiệu Mazet là một thứ rượu trường sanh vô lão.

Người khách nghe lời cũng có lòng muốn thử uống thử nhò, liền đi nhà gái trẻ đi mua cho ông, thử nhò Quina Gentiane mà đúng mới biết. Thiên-hòa-đường mới cũng có để thêm sanh, cũng đem ra bán đi mà rượu này đẹp và mà cũng bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (epiceries).

TỨC ĐỒ PHÁT LÀNH HOÀN

Chuyên trị các chứng bệnh như là phát nóng lạnh, chiều theo cái đơn để bảo độ mà uống thì hết liền.

Hoàn thuốc Tức đồ phát-lành này thật là một phương thuốc trị bệnh phát lạnh rất thần hiệu.

TRỪ ĐÀM CHỈ KHAI HOÀN

Chuyên trị các chứng bệnh ho có đờm, chứng lười ăn mau, uống vào thật là thần hiệu lắm.

KHAI VỊ CAM TIỆC TANG

Thuốc này sệt-lung tiêu-tích, là một khai-vị là một thứ thuốc vô song. Nếu người không có bệnh tích, bệnh trạng mà dùng thuốc này, thì nó lại hay giúp thần thể được thêm tráng-khỏe, thật là một phương thuốc quý báu của bạn sức nhè vậy.

LẬP CHỈ ĐẤU THẤT TANG

Đinh nhứt đầu là một thứ bệnh rất nhiều. Song chẳng luận là bệnh nhứt đầu nào, cứ chiều theo cái đơn của phương thuốc này mà uống, thì mới biết là một phương thuốc linh-nghiệm như thần, và uống vào rồi thì tinh-thần lại thêm khoẻ sáng bội phần, thật là phương thuốc quý bệnh nhứt đầu có công hiệu lắm.

CIGARETTES DIVA

Thuốc đượ hương là Cigarettes Diva là thứ thuốc rất hay, hỡi nã đã không khô, và khói mang sự bình hoan, vì thuốc này không có nhựa như các thứ thuốc khác, khói nó thơm tho và dịu lắm.

Mỗi một gói thuốc này đều có để một cái hình ảnh rất khéo và rất đẹp để, mà lại trong những gói có để một cái gói thuốc Thượng (Bon-Prime) bằng tấm bạc hoặc một cái ống nhò, hoặc một hộp khăn manchoirs, hoặc một sợi giây lưng hay là một cái dây đeo văn. Như ai dùng những giấy này, thì hãy đến tới hãng A. et E. Mazet môn bài số 10 đường Paul Blanche, Saigon mà lãnh thuốc, bằng ai ở xa muốn đến không được, thì gửi thư và những giấy mình dùng cho ông sẽ gửi môn đồ của mình đến đó lập tức.

Có bán trong các tiệm bán đồ tạp vật

GRAND MAGASIN DE Soterios TONKINOISES

MAISON TONKINOISE

DONG-THINH

PRIX TRÈS AVANTAGEUX POUR l'Achat en Gros

Hanoi, 4 Rue de la Soie 4, - Hanoi

Bản hiệu bán sỉ và bán lẻ ở các hàng Bäckery như Xuyên hồng tiên, Thuốc mình gò, Lương, The, Lượi lồng, Địa minh bãng, các thứ Lạp, Lành, Lành hạp, Sa tron, Sa hoa, v. v. Hàng đẹp, trắng, màu hột gà, màu trắng đều có bán hết thảy. Hàng tốt nước thơm kỳ mà tinh giá lại rẻ.

Bản hiệu xưa nay vẫn chuyên về nghề bán các hàng The, Lạp Bäckery (Bakeries Tonkinoises), mua ngay tại chỗ lập ra, nên có thể tinh giá thiệt đẹp, để mảy nhà mua sỉ (en gros) đáng kiếm lợi nhiều.

Bản hiệu mới có một thứ vải mùng rùng tulle pour monastiques bề khổ đẹp, coi trắng và ngộ lắm, giá bán rất rẻ.

Hàng gửi theo lối lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement) song gửi cho một chút tiền trước hay là gửi đủ tiền trước thì sẽ được trừ 10% về cái phần tiền đã trả trước đó (toute avance de fonds sera droit à une remise de 20%).

Cher quý khách & xa muốn lấy tiền hàng (échantillons) hỏi giá hay mua món gì xin các viết thư lại, bản hiệu sẽ hết sức làm cho đúng và y. Các nhà Madam LƯƠNG-NGỌC-BÁN địa NGUYỄN-THÀNH-CHÁNH.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, công dụng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 (sức con người) là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán lúa gạo riêng riêng mà lập nên thành một cái nhà máy xay lúa để nhà nỡ đem gạo máy, cũng chạy đến khi vào vào, nói thì một điều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn bán để trị tiền và thì bán cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnetoy & Co

346 Maritime et Commerciale du Pacifique
Sở Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUKSESSEURS

Đường d'Orsay số này tinh và hương thơm sẽ chỉ các đầu tiên, cho được đưa ra bởi tiêu thụ của địa phương.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có riêng để, có chịu cho nhiều chỗ thanh toán rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chư vị tin tức nhà máy của chúng ta hay rằng : Cho quý vị ở xa xôi không tiếng biết giao thiệp buôn bán lúa gạo cũng ngoài quá thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp nghĩa là chịu giá cả đùm cho.

Hãng chúng tôi cho chư vị hay rằng tại hãng có sang Tây-không (chaloupe) & vapeur mới và cũ, như chư vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại bằng mà suy tính.

Bản đường này còn nhiều thứ thuốc rất thần hiệu, chưa thể kể ra cho chư vị biết tất được, xin chư vị hãy nhận cái nhãn thương hiệu con nai của bản đường, đã có Chấn-phủ phê cho loại có chấn-tượng của bản đường y-học ở Địch-hoài-Đông làm kỹ hiệu.

Vì có bọn gian-tâm xa-lợi, trá mạo bản hiệu, nên xin chư tôn lữ-vị chú mục kheo mà bắt thuốc giả hại lấy mình và nhận lấy mũi thuốc thì biết chơn gì.

Bản đường phân thuốc tại đường Tây-bình môn bài số 208 Chợ-Cái.

TRỊ BỆNH YẾU PHẠP

(Consolis médicinae)

Chư vị muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc ăn rới, hoặc uống lạnh, thì ở không đồng tiền, thì hãy mua rượu Khươu mana là rượu thiên hạ rất chuộng và lợi bởi hơn các thứ rượu rượu khác.

Hãy coi cho kỹ kê lưm (thứ giá này) nãi cho phải, cái vẽ có đốm nhàn trắng.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Tỏi khôi tôn tiền xe kéo nửa

Tôi nhờ vợ tôi mua cuốn sách dạy nấu ăn trong gia đình của cô Diệp-nhược-Lang, bán tại nhà in ông Nguyễn-văn-Cửa, phép nấu ăn thật là lành rẽ vô cùng.

Bởi vậy nên mua mỗi bữa tôi đi làm việc thì cứ đi bộ không lờn chút khối đi xe kéo nửa. Là có gì đâu! Nhờ ăn cơm được nhiều mà ra vậy.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chư vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, công dụng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 (sức con người) là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ).

Nếu chư vị muốn bán lúa gạo riêng riêng mà lập nên thành một cái nhà máy xay lúa để nhà nỡ đem gạo máy, cũng chạy đến khi vào vào, nói thì một điều nghĩa là chạy được.

Nếu chư vị muốn bán để trị tiền và thì bán cho gấp các việc của chư vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnetoy & Co

346 Maritime et Commerciale du Pacifique
Sở Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUKSESSEURS

Đường d'Orsay số này tinh và hương thơm sẽ chỉ các đầu tiên, cho được đưa ra bởi tiêu thụ của địa phương.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có riêng để, có chịu cho nhiều chỗ thanh toán rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chư vị tin tức nhà máy của chúng ta hay rằng : Cho quý vị ở xa xôi không tiếng biết giao thiệp buôn bán lúa gạo cũng ngoài quá thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp nghĩa là chịu giá cả đùm cho.

Hãng chúng tôi cho chư vị hay rằng tại hãng có sang Tây-không (chaloupe) & vapeur mới và cũ, như chư vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại bằng mà suy tính.

ICH LỢI CHUNG

Có nghe quan Nguyễn-sỏi đã ra cho cho phép dân giàu và hưng-chức dân nghèo, để phòng trừ đạo-lic, vì chúng nó cũng có súng, cho nên khó mà tiếp nhau trong cơn nguy hiểm. Dân đạo-lic mà có súng giã, súng xích, thì cũng là súng, thì không công cũng trúng.

Nếu chư vị muốn mua súng, xin cho trúng, thì nên đến tại hãng của hãng CAPFORT, ở tại đường Calmette, số 100, mua súng kiểu mới tinh mà rẻ, mà đẹp, mà bắn xa không sai, thì xin đến tại hãng của đạo-lic.

Hãng CAPFORT này, nhiều người Amann trong Lục-lục đã biết, bán đồ thể súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, để mua

---

Tôi chỉ dùng có một thứ thuốc của hãng CAPFORT, mà thôi giấy này, cũng như giấy văn thuốc khác.

Tôi biết của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-đương.

Certificat de livraison :
Cris mille exemplaires
Saigon le 7 Mars 1921

Saigon - Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỬA